

тема в условиях воспаления // Автореф. дис. на соискание науч. степени докт. мед. наук: спец. 14.01.06 "Патологическая физиология" / Ресненко А.Б. — М., 2005. — 27 с. Пискунов Г.З. Клиническая ринолoгия / Г.З. Пискунов, С.З. Пискунов.— М.: Миклош, 2002.— С. 225-233.

2. Симбирцев А.С. Цитокины—новая система регуляции защитных реакций организма / А.С. Симбирцев // Цитокины и воспаление.— 2002.— Том 1.— №1.—С.9—16.

3. Судаков К.В. Физиология - Основы и функциональные системы / К.В. Судаков.— 2000.— 234 с.

4. Co D.O. Mycobacterial granulomas: keys to a long-lasting host-pathogen relationship / D.O. Co, L.H. Hogan, S.I. Kim, M. Sandor // Clin. Immunol. - 2004. - Vol. 113(2) - P.130-136.

5. Creed T.J. The effects of cytokines on suppression of lymphocyte proliferation by dexamethasone / T.J. Creed, R.W. Lee, P.V. Newcomb [et al.] // J. Immunol.— 2009.— Vol. 183, № 1.— P. 164-171.

6. Futamura K. Beta2-Adrenoceptor agonists enhance cytokine-induced release of thymic stromal lymphopoietin by lung tissue cells / K. Futamura, K. Orihara [et al.] // Hashimoto Int. Arch. Allergy Immunol.— 2010.— Vol. 152, № 4.— P. 353-361.

7. Goleva E. IFN-gamma reverses IL-2- and IL-4-mediated T-cell steroid resistance / E. Goleva, L.B. Li, D.Y. Leung // Am. J. Respir Cell Mol. Biol.— 2009.— Vol. 40, № 2.— P. 223-230.

8. Kilani R.T. Fluorescent-activated cell-sorting analysis of intracellular interferon-gamma and interleukin-4 in fresh and frozen human peripheral blood T-helper cells / R.T. Kilani, M. Delehanty, H.A.

Shankowsky [et al.] // Wound Repair Regen. — 2005.— Vol. 13, №4.— P. 441-449.

9. McCormick C. M. Individual differences in cortisol levels and performance on a test of executive function in men and women / C. M. McCormick, E. Lewis, B. Somley, T.A. Kahan // Physiol. Behav.— 2007.— Vol. 91, № 1.— P. 87-94.

10. Romagnani S. Th1 and Th2 subsets of CD4+ T-lymphocytes / S. Romagnani // Sci.Am.Sci.Med.— 1994.— Vol.1.— P.68—77.

11. Tokoyoda K. Up-regulation of IL-4 production by the activated cAMP/cAMP-dependent protein kinase (protein kinase A) pathway in CD3/CD28-stimulated naive T cells / K. Tokoyoda, K. Tsujikawa, H. Matsushita, Y. Ono [et al.] // Int. Immunol. —2004.— Vol. 16, № 5.— P. 643-653.

12. Ulrich-Lai Y.M. Daily limited access to sweetened drink attenuates hypothalamic-pituitary-adrenocortical axis stress responses / Y.M. Ulrich-Lai, M. M. Ostrander, I. M. Thomas, B. A. Packard [et al.] // J. Allergy Clin. Immunol.— 2011.— 23 p.

13. Van Crombruggen K. Pathogenesis of chronic rhinosinusitis: Inflammation / K. Van Crombruggen, N. Zhang, P. Gevaert, P. Tomassen [et al.] // Endocrinology.— 2007.— Vol.148, № 4.— P. 1823-1834.

14. Zhang S. Effects of endogenous glucocorticoids on allergic inflammation and T(H)1 /T(H)2 balance in airway allergic disease / S. Zhang, Z. Shen, G. Hu [et al.] // Ann. Allergy Asthma Immunol.— 2009.— Vol. 103, № 6.— P. 525-534.

Надійшла 03.09.2011 р.

Рецензент: проф. В.І.Лузін

УДК: 612.1:613.648:632.150

© Іващук О.В., 2011

МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ТА ЗАХВОРЮВАНОСТІ ДІТЕЙ ЗАПОРІЗЬКОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ

Іващук О.В.

ДУ «Кримський державний медичний університет імені С.І. Георгієвського»

Іващук О.В. Морфофункціональні особливості фізичного розвитку та захворюваності дітей Запорізького регіону України // Український морфологічний альманах. — 2011. — Том 9, № 3. — С. 122-123.

Вивчено і проаналізовано стан фізичного розвитку підлітків, які мешкають у сільській місцевості з інтенсивною хімізацією сільського господарства у районах постійного радіологічного контролю та у відносно чистій екологічній зоні. Отриманні результати та їх науково-обґрунтований аналіз доповнюють існуючі в науковій літературі дані про особливості фізичного розвитку дітей в онтогенезі та за умов впливу антропогенних факторів.

Ключові слова: фізичний розвиток, екоантропогенні фактори

Іващук О.В. Морфофункціональные особенности физического развития и заболеваемости детей Запорожского региона Украины // Украинский морфологический альманах. — 2011. — Том 9, № 3. — С. 122-123.

Изучено и проанализировано состояние физического развития подростков, проживающих в районах постоянного радиологического контроля и в относительно экологически чистой зоне. Полученные результаты, а также их научнообоснованный анализ дополняют данные об особенностях физического развития детей в онтогенезе и в условиях воздействия антропогенных факторов.

Ключевые слова: физическое развитие, экоантропогенные условия.

Ivashchuk O. V. Morphofunctional features of physical development and morbidity of children in Zaporizhzhya region, Ukraine // Украинский морфологический альманах. — 2011. — Том 9, № 3. — С. 122-123.

There were researched and analyzed the state of physical development of teenagers, who lived in regions with permanent radiological control and ecologically clean regions. The results of this research complement information about features of physical development of children during ontogenesis under the influence of anthropological factors.

Key words: physical development, ecoanthropological terms.

Дослідження рівня фізичного розвитку організму людини за умов тривалого проживання на забруднених радіацією територіях та в районах інтенсивної хімізації сільського господарства є досить актуальним. На сьогодні не до кінця вивчені особливості фізичного розвитку дітей внаслідок тривалого впливу на організм іонізуючого опромінення та отрутохімікатів, зокрема солей важких металів. Оскільки дитячий організм за своїми віковими особливостями є більш чутливим до дії хімічних забруднювачів оточуючого середовища на фізичний розвиток, аналіз їх впливу на цей віковий контингент є актуальним [1, 2].

Таким чином, дослідження соматометричних змін організму підлітків за умов комплексного впливу факторів довкілля у Запорізькій області є важливим і актуальним.

Метою даного дослідження було встановлення особливостей фізичного розвитку підлітків, що проживають в умовах радіаційного та агроантропогенного забрудненого середовища, а також в «чистій» зоні.

Контингент і методи дослідження. Загальна кількість обстежених – 60 осіб (30 хлопців і 30 дівчат)

Відповідно до мети дослідження нами було виділено 3 групи обстежувальних осіб обраної вікової категорії.

I група – населення, яке проживає у відносно чистій екологічній зоні.

II група – мешканці аграрних районів Запорізь-

Таблиця 1. Антропометричні показники підлітків екологічної зони.

№	Показники	Хлопці (n=10)	Дівчата (n=10)
1.	Зріст, см	165,50±4,5	165,9±1,5
2.	Маса, кг	52,72±4,35	54,8±2,9
3.	Обхват грудної клітки, см	77,2±4,04	78,7±2,15

Таблиця 2. Антропометричні показники (статевий аспект).

№	Показники	Хлопці (n=10)	Дівчата (n=10)
	Зріст, см	165,50±4,5	165,9±1,5
	Маса, кг	52,72±4,35	54,8±2,9
	Обхват грудної клітки, см	77,2±4,04	78,7±2,15

Визначити пропорційність розмірів тіла людини певним чином дозволяє метод обчислення антропометричних коефіцієнтів (індексів) у групі індексів фізичного розвитку, які корелюють з ма-

Таблиця 3. Антропометричні індекси осіб різної статі, М±м.

Антропометричні індекси	Хлопці	Дівчата
Масово-зростовий індекс, кг/м	30,32±1,92	29,18±3,09
Індекс Кетля, кг/м	19,37±0,65	20,15±0,7
Індекс Рефера, кг/м	11,98±0,36	12,17±0,52
Індекс Ерсмана, ум. Од.	-6,92±2,02	-5,24±2,06
Індекс пропорційності %	47,14±1,32	48,10±1,15

Антропометричні показники у підлітків характеризують їх фізичний розвиток, інтенсивність ростових процесів та рівень морфо-функціональної зрілості, що є основним для оцінки їх стану здоров'я.

Отримані нами результати демонструють загальну тенденцію вікових змін антропометричних показників.

Підводячи підсумок, слід вказати, що отримані нами дані співпадають зі змінами розмірів тіла у підлітків, які відмічаються на сучасному етапі в багатьох інших країнах Європи.

Планується співставити дані морфофункціональних особливостей фізичного розвитку дітей Запо-

кої області, які постійно контактують з добривами, радіаційний фон в цій місцевості це перевищує норми.

III група – особи, що проживають в місцевості з підвищеним рівнем іонізуючої радіації.

Методи дослідження: антропометричні виміри – для визначення зросту, маси тіла, а також обхвату грудної клітки; обчислення індексів фізичного розвитку – для встановлення типу конституції тіла; статистичний аналіз (монофакторний, кореляційний) – для обчислення середньо статичних параметрів, встановлення достовірності відмінностей між показниками у групах порівняння для обчислення кореляцій між антропометричними параметрами.

Результати та їх обговорення. Показовими даними при вивченні рівня фізичного розвитку є отримані результатами антропометричних вимірювань зросту маси тіла та обхвату грудної клітки у підлітків в різних регіонах Запорізької області. Отримані результати, в цілому, демонструють загальну тенденцію до збільшення усіх середніх антропометричних показників з роками. Достовірні відмінності спостерігаються між хлопцями та дівчатами.

При аналізі статевих особливостей антропометричних параметрів обстежених осіб спостерігається статистично достовірне збільшення зросту, маси тіла та обхвату грудної клітки у хлопців.

сою тіла та відображають гармонійність розвитку найпростішим є масово-ростовий індекс, найбільш поширеним є індекс Кетле та індекс Рорера.

різького регіону із іншими за екологічною ситуацією регіонами України.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Автандилов Г.Г. Медицинская морфометрия / Г.Г. Автандилов – М.: Медицина, 1991. – 381 с.
2. Засухина Г.Д. Навколишнє середовище і здоров'я населення України. / Доповідь до національного плану дій з гігієни довкілля. – 1998. – 121 с.

Надійшла 13.09.2011 р.

Рецензент: доц. О.М.Кувеньова